

stříkový soud, by u předmětu podniku byl vypuštěn dodatek »architektura«.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekurent napadá usnesení, jež potvrdilo usnesení soudu první stolice, z důvodu nezákonnosti podle § 46 (2) zákona č. 100/31 sb. z. a n., leč neprávem. Nezákonnost spatřuje v tom, že mu nižší soudy nařizují, by při opovědi své firmy vypustil při předmětu podniku slovo »architektura«, že však stěžovatel jako architekt a zároveň stavitel koná různá právní jednání, jež jest podle čl. 273 obch. zák. pokládati za obchody, a že tedy i taková právní jednání, jež jako architekt podniká, nákup materiálu, opatření malířských potřeb a podobná, spadají do této obchodní činnosti, která není jen poradní a vědeckou činností. Nemůže ovšem býti sporu o tom, že právní jednání, která koná stavitel nebo podnikatel staveb při provozování své živnosti, jsou pomocnými obchody podle čl. 273 obch. zák., ježto patří k provozu obchodní živnosti a mají za účel umožniti a podpořiti provozování této živnosti (rozh. č. 7626, 2374 sb. n. s., Staub—Pisko Komentář II. díl, str. 25). Rekurent však přehlíží, jak doličeno bylo nižšími soudy, že »architektura« není o b c h o d n í živností, nýbrž činností poradní a vědeckou, záležející hlavně ve zhotovování plánů, nákrese a rozpočtů. Proto veškerá právní jednání, jež v této činnosti jako architekt konal, netvořila by podstatu pomocných obchodů podle čl. 273 obch. zák. Se zřetelem k tomu, že zápisy v obchodním rejstříku mají odpovídati pravdě a skutečnému stavu, právem odepřely nižší soudy zápis slova »architektura« při předmětu podniku, neboť nejde tu o o b c h o d n í podnik, Zajisté by nevyhovovalo ani všeobecnému účelu obchodního rejstříku, ani záměru nařízení ministerstva spravedlnosti ze dne 10. prosince 1901 č. 40 věstníku, kdyby směl býti vykonán zápis předmětu podniku podle žádosti rekurenta bez ohledu, zda je pravdivý, čili ne. Vzhledem k tomu neshledal dovolací soud vytýkanou nezákonnost a nebylo proto vyhověno dovolacímu rekursu.

Čís. 11803.

Nájemní smlouva uzavřená na delší dobu o hotelovém pokoji, určeném ku přechovávání cizinců, bez povolení ministerstva průmyslu, obchodu a živností, jest neplatná (nicotná).

Nicotná nájemní smlouva nemůže býti pod záštitou zákona o ochraně nájemníků.

Žalobě o vyklizení místnosti nevadí, že žalovaný v této místnosti již nebydlí, ježto mu byl žalobcem vstup do ní zabráněn. Stačí, že žalovaný si činí nadále nároky na užívání místnosti a dosud má v ní uložen nábytek.

(Rozh. ze dne 25. června 1932, Rv I 1343/31.)

Majitel hotelu domáhal se na žalované vyklizení hotelového pokoje. Oba nižší soudy žalobu zamítly. Nejvyšší soud uznal podle žaloby.

Důvody:

Nesporo jest, že žalovaná bydlí v pokoji č. 1 hotelu již od roku 1923, že zprvu platila z něho nájemci 3 Kč denně, 90 Kč měsíčně, že však od roku 1924 vůbec nic na nájemné nezaplatila. Nižší soudy uznaly srovnale, že mezi stranami rozepře nebyl poměr prekaristický, nýbrž pravidelný, na delší dobu uzavřený poměr nájemní. Z tohoto usoudily nižší soudy, že jest žalovaná pod záštitou zákona o ochraně nájemníků, aniž by poměr ten bylo podřaditi pod § 31 čís. 5 cit. zák., a zamítly proto žalobu, majíce za to, že žalobce musí v řízení nesporném žádati o svolení k výpovědi žalované. Tento právní názor dovolací soud nedsílí. Podle § 1 zákona ze dne 23. ledna 1920 čís. 54 sb. z. a n. jest zakázán pronájem hotelů nebo jejich částí k jiným účelům, nežli ku přechovávání cizinců, leda že by k tomu dal ministr průmyslu, obchodu a živností povolení. Smlouvy tomu odporující jsou neplatné. Podle § 879 obč. zák. jest smlouva příčící se zákonnému zákazu nicotná. K nicotnosti jest hleděti z úřadu v každém období sporu, i když námitka ta nebyla učiněna v řízení před prvním soudem. Podle osvědčení obecního úřadu ze dne 27. srpna 1930 jest pokoj číslo 1 v žalobcově hotelu pokojem hotelovým a bylo ho vždy používáno ku přechovávání cizinců. Jest tedy nájemní smlouva, kterou uzavřela o pokoji tom žalovaná se žalobcem na delší dobu, kterou měl pokoj ten býti odňat původnímu účelu, přechovávání cizinců, vzhledem k tomu, že povolení ministerstva průmyslu, obchodu a živností k jejímu uzavření nebylo žalovanou ani tvrzeno, neplatná, nicotná. Nicotná smlouva po právu neexistuje a není pod záštitou zákona o ochraně nájemníků. Jest proto mylný právní názor nižších soudů, že žalobce měl žádati nesporného soudce o svolení k výpovědi. Že bydlila v pokoji tom jako cizinec, používající hotelového pohostinství, žalovaná ani netvrdila a bylo to též nižšími soudy vyvráceno a proto nepřichází ustanovení § 31 čís. 5 zák. o ochr. náj. v úvahu. Žalovaná bydlí tam, pokud se týče užívá pokoje toho, bez zákonem uznaného právního důvodu a dožaduje se tudíž žalobce žalobou touto právem jejího vyklizení. Okolnost, že žalovaná v pokoji tom nyní již nebydlí, ježto jí byl 12. února 1930 žalobcem vstup do pokoje zabráněn, nepadá na váhu, ano jest nesporno, že si nadále činí nároky na jeho užívání a dosud tam svůj nábytek má uložen.

Čís. 11804.

Při posuzování otázky, zda manželské dítě se může samostatně živiti, nerozhoduje o sobě dosažení určitého věku ani abstraktní schopnost výdělečná, nýbrž jest přihlížeti ke skutečné možnosti, najíti průměrně zaměstnání a v něm se udržeti. V prvé řadě přijde v úvahu předcházející výchova a způsob přípravy pro praktický život.

Pokud trvá studium dítěte, není se zájmem jeho zdraví a studijního postupu slučitelné, by provozovalo výdělečnou činnost.